

STÁŽ KAM MALENOVICE

ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

DOKONALOST VEDOUcíHO

aneb jak osvobodit svou mysl

1. OBSAH

KAPITOLA	NÁZEV	STRANA
1.	OBSAH	2
2.	ÚVOD.....	3
3.	DOKONALOST A HISTORIE.....	4
4.	DOKONALOST A KŘESŤAN.....	6
4.1.	ROZPOR V BIBLI	7
4.2.	HŘÍCH A DOKONALOST	7
4.3.	DOKONALOST PODLE BIBLE	10
5.	DOKONALOST A OKOLÍ	15
5.1.	DOKONALOST A NÁSLEDOVÁNÍ PŘÍKLADU.....	15
5.2.	DOKONALOST A ROZDÍLNOST.....	17
6.	ZÁVĚR.....	20
7.	BIBLIOGRAFIE	21
7.1.	POUŽITÁ LITERATURA.....	21
7.2.	POUŽITÉ BIBLICKÉ VERŠE	22

2. ÚVOD

Dokonalost... Slovo, které neslyšíme moc často, ale které nejednou provází naše životy. Nebo alespoň ten můj ano. Vyrosl jsem ve sboru Církve Bratrské a dva a půl roku jsem vedoucím mládeže. Je to služba, kterou vím že mám dělat, do které mám povolání, přesto často prožívám tlak, že jsem pro to málo dokonalý. Hřeším, dělám různé kopance a tak žiji v neustálém tlaku být dokonalejší, být lepší. Být dokonalý vedoucí mládeže, dokonalý pastýř, dokonalý kamarád, dokonalý mluvčí, atd... Na druhé straně vím, že dokonalý nikdy nebudu.

Když jsem se začal tímto tématem zabývat, zjistil jsem, že to rozhodně není jen můj problém. Více lidí prožívá tlak, aby byli dokonalejší, lepší, a protože to často nejde (nebo alespoň ne tak rychle jak bychom si představovali), přichází zklamání a stres. Jak je to s dokonalostí v životě křesťana? Jak se na naši dokonalost dívá Pán Bůh? Musím být pro vedení dokonalý? Musí být dokonalí lidé kolem mě?

Mimo mé zkušenosti a věci, které mi Pán Bůh ukazoval skrze moji službu jsem hodně mohl přijmout ze života Johna Wesleye a z knihy *Byl jsem dokonalý*, kterou napsal Georgie R. Knight. Proto se budu často na tyto dva lidi odvolávat. A doporučuji vám všem, kdo zápasíte s dokonalostí, přečíst si jejich knihy.

„V Písmu svatém není jiný výraz, který by byl tak nesnadný k pochopení jako tento.

Slovo dokonalý mnozí nesnášejí. Již jeho samotný zvuk vyvolává odpor.“

John Wesley

3. DOKONALOST A HISTORIE aneb jak se to stalo

Když mi bylo asi dvacet let, vedl jsem chválící skupinku v našem sboru. Během této služby jsem vystoupil ze smíšeného pěveckého sboru, který také v našem sboru působí. Bylo to něco, co jsem dělal, protože tam byla většina lidí co uměla zpívat, protože tam byla celá naše rodina, a protože mě to možná ze začátku i bavilo. Když jsem svou „smíšenou pěveckou kariéru“ ukončil, přišla za mnou po pár měsících jedna sestra a upozornila mě, že jako správný vedoucí chválící skupinky bych měl zpívat i v pěveckém sboru. Zůstal jsem „jenom u chval“, ale vznikl ve mně tlak. Jsem špatný vedoucí chval, protože nezpívám ve smíšeném pěveckém sboru. Lidem ve sboru to vadí. Nejsem dostatečně dokonalý.

Zvláštní na dokonalosti je, že když se začnete vyptávat, zjistíte, že některé církve a společenství s problémem dokonalosti bojují mnohem víc než jiné. Mnohem víc prožívají tlak, aby byli nejlepší, dokonalí, aby nic nebylo špatně, aby jejich společenství bylo nejlepší, atd... Když potom někdo do takového společenství přijde a zapojí se do služby, velice často cítí tlak, i když možná neví proč. Poznají to nejčastěji lidé, kteří přijdou z prostředí, kde tlak na dokonalost nebyl vůbec nebo nebyl tak veliký.

Nová společenství vznikají často oddělením se od jiné církve nebo společenství. Většinou lidé viděli problém ve stávajícím společenství a toužili po změně. Viděli, že Pán Bůh je vede jinak, a i když se třeba snažili o změnu, nakonec odešli a založili novou církev. Tím ale přichází ke slovu lidská přirozenost, která říká: „My jsme ti lepší“. Možná v první generaci nových církví to tak nebylo, protože soustředěnost byla opravdu jen na Boha, ale po pár letech se zapomene proč vlastně k oddělení došlo a zůstane jen potřeba být lepší. Vždyť přece stará církev byla špatná, tak my musíme být dokonalejší. Oni dělají to a tamto a to my nesmíme, protože jsme lepší. A potvrdil mi to i člověk z poměrně nového sboru, který říkal, že si je také toho tlaku vědom a celý sbor s tím musí bojovat.

George Knight zase píše o problému dokonalosti u adventistů. Věnuje tomu celou kapitolu a rozpracovává tento problém velice podrobně. Velice stručně a hlavně zjednodušeně řečeno, během doby přesunuli lidé důraz z jedné části verše na druhý. A to sice Zjevení 14,12.

„Zde je vytrvalost svatých, zde jsou ti, kteří zachovávají Boží přikázání a Ježíšovu víru.“ Zj 14,12

Zatímco první adventisté kladli důraz na vytrvalost svatých, časem se důraz přesunul na zachovávání Božích přikázání. A to má již velice blízko k zákonickému dodržování příkazů a zákazů a tím i k tlaku, být dokonalý. Profesor církevních dějin George R. Knight popisuje několik příkladů, jak potom dokonalost může vypadat. Tady je jeden z nich.

„Ve stejném sboru je jiný muž, který je asi 185 cm vysoký, a přitom váží jen asi 60 kilogramů. Dosáhl úžasného „dietního vítězství“, když se chtěl stát dokonalým jako Ježíš Kristus. Dokonce sám sebe přesvědčil, že je nesprávné jíst obilí, jako je pšenice a oves. Ovšem i on ještě podlehně a každou středu zhřeší, když sní dva malé kelímky popcornu. Tento muž se podle svého přesvědčení pomalu posouvá ke „skutečné dokonalosti“.¹

Historie je důležitá. Víme, proč naše společenství vypadají tak, jak vypadají? Víme, proč kladou důraz na určité věci? Víme, proč vůbec vznikly a co byly původní touhy a myšlenky? Myslím, že nám to může hodně pomoci pochopit, proč cítíme tlak po dokonalosti právě v našem společenství a zároveň nám to i ulehčit osvobození se z něj.

¹ Knight, George R.; Byl jsem dokonalý; Luxpress Praha 2005; ISBN 807130120-5; str. 70

4. DOKONALOST A KŘESŤAN aneb co na to Bible

„Víš, to nebylo dobré, že ses tak choval. Jsi vedoucí mládeže a ostatní se na tebe dívají. A hlavně mladší tě sledují a jednají podle toho, jak jednáš ty. Nesmíš dělat takové chyby. A ne jenom v této oblasti, ale i v dalších. Oni se dívají a napodobují tě. Nesmíš... musíš... jsi přece vedoucí!“

Jinak řečeno, buď dokonalý vedoucí! Znáte to? Já ano. A svým způsobem s tím i souhlasím. Ale... jde to vůbec? Vždyť přece nikdy nemůžu být dokonalý. Když zvládnou jednu oblast, zase padnu v jiné a tak pořád dokola. Zaujalo mě, jak John Wesley ve svém deníku popisuje cestu na lodi do Ameriky. Řekl bych: Dokonalé! No jen si to přečtěte.

Ráno od čtyř do pěti jsme měli soukromou pobožnost. Od pěti do sedmi jsme společně četli Bibli, pečlivě srovnávající text s rukopisy z prvních století. V sedm hodin jsme snídali. V osm bylo společné shromáždění, kterého se zúčastňovalo třicet až čtyřicet cestujících. Od devíti do dvanácti jsem se zpravidla učil německy a Delamotte řecky. Ve dvanáct hodin jsme se sešli, abychom si navzájem sdělili, co jsme od posledního setkání dělali a co do příštího setkání hodláme dělat. Asi v jednu hodinu byl oběd. Čas po obědě jsme trávili s lidmi buď společným předčítáním těm spolucestujícím, které si každý z nás vzal na starost, anebo rozmluvami s nimi. Ve čtyři bylo večerní shromáždění, při kterém jsme vykládali druhé biblické čtení – jako vždy ráno – nebo vyučovali děti před shromážděnými lidmi. Od pěti do šesti jsme měli druhou soukromou pobožnost. Mezi šestou a sedmou hodinou jsem v naší kabině předčítal dvěma nebo třem Angličanům a každý z bratří několika cestujícím v jejich jazyce. V sedm hodin jsem se zúčastnil shromáždění Němců, zatímco Ingham předčítal v mezpalubí těm, kteří byli ochotní naslouchat. V osm hodin jsme se znovu sešli, abychom se navzájem povzbuzovali a vzdělávali. Mezi devátou a desátou jsme šli spát a ani hukot moře, ani kolébání lodi nemohli zaplašit osvěžující spánek, který nám Bůh dal.²

Když jsem to četl, úplně mě to ohromilo. To je něco! To je obraz dokonalého života ve společenství. Takže to nějak musí jít! Ovšem, má to jeden háček. Toto všechno se stalo ještě než John Wesley pochopil, co to je spasení a vydal svůj život opravdově Kristu. Dělal jen něco, k čemu byl vychován, co věděl že se po něm vyžaduje, jako

² Wesley, John; Deník Johna Wesleye; Evangelická církev metodistická 1971; str. 13

po správném anglikánovi a snažil se to dotáhnout k dokonalosti. Je to ale ta pravá dokonalost podle Bible?

4.1. ROZPOR V BIBLI

Tak jsem se podíval co v Bibli o dokonalosti je. Našel jsem hned několik veršů a oddílů, jejichž význam mi byl jasný. Mám být dokonalý.

„...ale jako je svatý Ten, který vás povolal, buďte i vy ve všem svém chování svatí. Je přece napsáno: "Buďte svatí, neboť já jsem svatý." 1. Petr 1,15-16

„Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.“ Matouš 5,48

Nebo třeba příběh o bohatém mládenci, který přišel za Pánem Ježíšem a ptal se ho, co má dělat, aby měl podíl na věčném životě. A z Ježíšovi odpovědi můžeme vyčíst – buď dokonalý.

„Pokud chceš být dokonalý, jdi, prodej svůj majetek, dej ho chudým a budeš mít poklad v nebi. A pojď, následuj mě.“ Když ale mladík uslyšel tu řeč, smutně odešel. Měl totiž mnoho majetku. Ježíš tedy řekl svým učedníkům: "Amen, říkám vám, že pro boháče je nesnadné vstoupit do nebeského království.“ Matouš 19,21-23

Na druhou stranu jsem ale našel verše, které jasně mluví o tom, že nikdy dokonalí nebudeme!

„Říkáme-li, že jsme bez hříchu, klameme sami sebe a pravda v nás není.“ 1. Jan 1,8

Takže moje otázka se nevyřešila, spíš naopak ještě prohloubila. I v Bibli je tlak! Na jednu stranu mám být dokonalý, dokonce dokonalý jako Bůh a na druhou stranu je mi řečeno, že nikdy nebudu dokonalý, bez hříchu. Představuji si to asi tak, jako by mě někdo během finále mistrovství světa v ledním hokeji postavil na led a vyžadoval po mně, abych hrál tak dobře jako nejlepší hráči. A je to ještě horší. I ti nejlepší hráči někdy udělají chybu. Ale Pán Bůh je svatý, dokonalý, bez sebemenšího náznaku chyby. A já mám být stejný! To nikdy nemůžu zvládnout... Mám se snažit žít jako správný člen Církve bratrské? Mám se snažit žít jako John Wesley? Nebo se na všechno vykašlat a přestat se snažit, protože stejně všichni hřešíme?

4.2. HŘÍCH A DOKONALOST

Důležité je, číst citované verše v kontextu. Slyším to pořád dokola a stejně na to v nejdůležitějších okamžicích zapomenu. Takže nejprve se podíváme na kontext

„celé Bible“. Vyjdu z jednoduché úvahy. Nejsem dokonalý. Moje nedokonalost se projevuje tím, že nedělám věci tak, jak bych měl. Když nedělám něco tak, jak bych měl, dělám něco špatně. A dělat něco špatně je hřích. To je moje definice. Dokonalost = bezhříšnost! Ale je správná? Abychom to zjistili, musíme se podívat na začátek a na hřích.

Eckhard Neumann ve své knize Životní zpověď definuje hřích takto. Hřích je především překročení něčeho z toho, co je zapsáno v desateru přikázání. Tam jsou nám vyjmenovány některé základní věci, na něž máme dbát. Když se proviníme proti těmto přikázáním, zhřešili jsme. Přirozeně to platí i pro takzvaný „katalog hříchů“ z Galatským 5. Tam jsou jako hříchy označeny mnohé věci, které v přikázáních nejsou jmenovitě uvedeny. K tomu patří hořkost, neřest, prostopášnost, nepřátelství, sváry, hněv, hádky, rozkoly, opilství atd...³

Nejcharakterističtější rysem hříchu je to, že je zaměřen proti Bohu (Jk 4,4). Hřích je minutí se cíle. I když v Bibli najdeme několik různých výrazů pro „hřích“, základ je vždy stejný. Je proti Bohu. Zvláštní je, že nikdy jsem si tolik neuvědomil, jak moc souvisí pohled na dokonalost s pohledem na hřích. Až při četbě knihy Byl jsem dokonalý mi začala spousta věcí docházet. Otázka zní: „Je opravdu hřích, že se hádám nebo hádka je jenom výsledkem hříchu? Zhřešila Eva, když si vzala ovoce nebo zhřešila už předtím?“

Vražda není hřích. Hřích je láska, píše Georgie R. Knight. Eva nezhřešila, když si vzala ovoce ze stromu, ale již před tím, když v ní zvítězila láska k ní samé. Hřích je, když miluji cokoliv víc, než Boha. Z toho potom vyplývají další skutky, které můžeme nazývat hříchy, ale základ je v lásce - *ἀγάπη*. Láska agapé, Boží láska. Tak tuto lásku spojenou s hříchem jsem nikdy neslyšel. Ale přesto: Láska agapé *ἀγάπη* je hřích. Podívejme se do několika veršů...

Nemilujte *ἀγαπάτε* svět ani ty věci, které jsou ve světě. Jestliže někdo miluje svět, Otcova láska v něm není. 1 Jan 2,15

Běda vám farizeům, neboť milujete *ἀγαπάτε* čestná sedadla na shromážděních a zdravení na tržištích. Lukáš 11,43

Démas mě totiž opustil, protože si zamiloval *ἀγαπήσας* tento svět, a odešel do Tesaloniky, Krescens do Galacie, Titus do Dalmácie. 2 Timoteovi 4,10

³ Neumann, Eckhard; Životní zpověď; CKS Příbram 2004; str. 22

Neboť Bůh tak miloval /ἠγάπησεν/ svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo věří v něho, nezahynul, ale měl věčný život. Jan 3,16

Všechny tvary slova *láska* použité v těchto verších, jsou z lásky agapé. To znamená, že stejné slovo je použito pro lásku, kterou nás miluje Pán Bůh, který kvůli nám obětoval svého Syna a stejné slovo je použito pro lásku, kterou lidi mají ke světu, k pomíjivým věcem.

Hřích je láska zaměřená špatným směrem!

Hřích je láska ke všemu, co zaujímá místo Boha. Každou lásku doprovází skutky a stejně jako Boží lásku k nám doprovázel skutek oběti pro naši záchranu, naši lásku zaměřenou od Boha doprovází špatné skutky, činy a hříchy. Pán Ježíš řekl, že člověka špiní už to, co jde ze srdce, ne až co vychází z úst.⁴

Co ale z úst vychází, jde ze srdce a to špiní člověka. Matouš 15,18

Z počátku mě vůbec nenapadlo, že až takto daleko musím jít, abych pochopil Boží a naši lidskou dokonalost. Ale v HŘÍCHU a hříších je ukryto hodně. Kousek z další knihy.

Tvůj život určuje, jak na něj nahlížíš. O Tvém osudu rozhoduje, jak svému životu rozumíš. Tvůj pohled bude mít vliv na to, jak investuješ svůj čas, jak utrácíš své peníze, jak využíváš svých schopností a jakou hodnotu přikládáš svým vztahům.⁵

A je to pravda. Uvědomil jsem si, že spousta mých problémů s dokonalostí pramení z toho, jak na svůj život nahlížím. Když se například vrátím k prvnímu odstavci této kapitoly... vidím svůj život, vidím různé oblasti v práci s mládeží, vidím oblasti v soukromí a v nich vidím spoustu špatných věcí – hříchů. A můj zájem je, tyto špatné věci odstraňovat. Tak začnu, ale jde to ztuhla, okolí si toho sotva všimne a stejně mi ještě ukazuje, že je potřeba být více dokonalý. Můj problém je v tom, že jsem soustředěn na hříchy a ne na hřích! Ve svém boji o dokonalost se snažím ničit jednotlivé hříchy a přitom zůstává láska, která není soustředěná na Boha.

Učím se měnit svůj pohled. V konkrétních situacích, v každodenních bojích. Ale je to těžké. Když člověk dlouhou dobu žije v něčem, žije s určitým pohledem na sebe a ostatní, je to boj pohled změnit. Jde o to, osvobodit svoji mysl a vidím velké požehnání v tom, že to můj Pán a Bůh dělá.

⁴ Knight, George R.; Byl jsem dokonalý; Luxpress Praha 2005; ISBN 807130120-5; str. 15

⁵ Warren, Rick; Proč jsme vůbec tady?; NÁVRAT DOMŮ Praha 2004; ISBN 80-7255-109-4; str.31

4.3. DOKONALOST PODLE BIBLE

Kdyby Wesley zemřel v pětatřicátém roce svého věku, byl by na něj svět jednoduše zapomněl: Jako na muže schopného, metodicky a tvrdě pracujícího, zároveň však pedantského, zákonického a popudlivého, neoblíbeného a téměř neoblíbeného. To nejlepší, co by se o něm dalo říct, by bylo: Byl to upřímný, nesobecký, téměř hrdinský muž, který naprosto selhal.⁶

Stále ale nevíme, co to přesně je dokonalost. Je to žít bez hříchu? Je to žít jako John Wesley? Co to znamená, když se v Bibli mluví o dokonalosti? Podíváme se opět na kontext. Tentokrát však již ne na tak široký, jak to bylo v minulé podkapitole.

„Bud'te tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.“ Matouš 5,48

Celá pátá kapitola Matouše je Ježíšovo kázání na hoře – tzv. blahoslavenství. Ježíš mluví o zákonu a o jeho nařízeních a hned nato je dotahuje ještě do mnohem hlubšího významu. Například v zákoně je napsáno nezabiješ. Ale Pán Ježíš říká, stačí, když jsi našťvaný na bratra a už je to jako kdybys zabil. V zákoně je napsáno nezcizoložíš. Ale Pán Ježíš říká, že se stačí podívat na ženu s touhou a už je to jakoby s ní spal. Nechci se zde dopodrobna zabírat výkladem kázání na hoře, ale jedna věc na mě z tohoto dýchá... nemám šanci! Dokud to bylo jen nezabiješ, to se dalo zvládnout. Ale takhle... to přece snad ani není možné, občas se na někoho nenaštvat! A nezcizoložit, to jde. Ale ani se nepodívat s touhou? V tomto kontextu plně chápu Ježíšova slova, že máme být dokonalí. Dokonalí jako Bůh. Protože to nikdo jiný nemůže zvládnout.

Ale zase cítím jenom tlak. Tlak na to být lepší, tlak na výkon, tlak na přetvářku. Tak musíme jít ještě dál. Jako klíčové vidím první verše šesté kapitoly.

"Dávejte si pozor, abyste nedělali své milosrdné skutky před lidmi proto, aby vás viděli. Jinak totiž nemáte odplatu u svého Otce, který je v nebesích. Proto když prokazuješ milosrdenství chudým, nevytrubuj před sebou, jako to dělají pokrytci v synagogách a na ulicích, aby se nechali chválit od lidí. Amen, říkám vám, že už mají svou odplatu. Ale když ty prokazuješ milosrdenství, ať tvá levice neví, co dělá pravice, aby tvé milosrdenství bylo vskrytu. A tvůj Otec, který vidí vskrytu, ti odplatí zjevně."

Matouš 6,1-4

Nedělejte dobré věci kvůli tomu, že se lidi dívají. Nedělejte to proto, aby vás lidi pochválili, aby vás obdivovali. To je původ mnoha problémů. Jsi vedoucí mládeže, tak musíš dělat to a to a to. Tak to dělám, aby si lidi mysleli a říkali, že jsem dobrý

⁶ Lean, Garth; John Wesley; Návrat domů 2000; ISBN 80-7255-016-0; str. 31-32

vedoucí mládeže. Víím, že jsou i takoví, co se neustále dívají a hledají, kde něco pokazím a udělám špatně. To na mě vytváří neuvěřitelný tlak. Těm se nikdy nemůžu zalíbit! A ani nemusím...

Dokonalost podle Bible neznamená líbit se lidem!

Nezabíjej - ne proto, že by tě odsoudili, nespi s holkami - ne proto, aby tě ve vašem společenství neodepsali, nemluv sprostě - ne proto, že se to od vedoucího očekává, neopíjej se - ne proto, aby tě opilého nepotkal náhodou pastor, nepomlouvej - ne proto, že kdyby se to někdo dozvěděl, neměl by tě rád, atd... Můžeme tam ale dosadit i kladné věci. Nezpívej proto, že to lidé od tebe očekávají, neříkej svědectví proto, že tím stoupneš v očích lidí, nebuď dokonalý proto, že se to bude lidem líbit! Můžete si tam každý dosadit svoje věci, svoje oblasti, ve kterých cítíte tlak na dokonalost. Nejde tyto věci dělat kvůli lidem! Já jsem to několik let zkoušel a jediné k čemu jsem se dostal, bylo urputné dodržování jakýchsi pravidel a nařízení lidem na očích. Ve zkoušce nebo tlaku šla potom pravidla stranou a bylo po dokonalosti. Více se ještě k dokonalosti ve vztahu k ostatním vrátíme v další kapitole. Teď musíme pokračovat v objevování Biblické dokonalosti. Zatím jen víme, co to není...

Tak co třeba příběh o bohatém mládenci. Přišel za Ježíšem se svým seznamem pravidel, které dodržoval a přesto cítil, že to k dokonalosti nestačí. Ježíš mu na to říká, aby šel, rozdal svůj majetek chudým a pak ho následoval. V ten okamžik již nešlo jen o příkazy a nařízení, ale o jakousi neomezenou oblast, která se nedala jenom tak jasně ohraničit. George Knight k tomu píše:

Ježíš ho ve skutečnosti upozornil na to, že za deseti negativními přikázáními vyjádřenými příkazem stojí pozitivní zákon lásky. To ovšem bylo mnohem více, než na co byl onen mladý muž ochoten přistoupit. V podstatě byl spokojený s negativním zákonem. K tomu, aby byl dobrý mu stačilo, aby to nebo ono nečinil.⁷

Také mně mnohem více vyhovuje mít jasný seznam co můžu a nemůžu a podle toho se řídit. To ale není Boží pohled na dokonalost. Dobře to můžeme vidět v 18. kapitole Matouše.

⁷ Knight, George R.; Byl jsem dokonalý; Luxpress Praha 2005; ISBN 807130120-5; str.26

Tehdy k němu přistoupil Petr a řekl: "Pane, kolikrát proti mně může můj bratr zhřešit a já mu mám odpustit? Až sedmkrát?" Ježíš mu odpověděl: "Neříkám ti, že až sedmkrát, ale až sedmdesátkrát sedmkrát. Matouš 18,21-22

Petr se ptá po pravidlu. Kolikrát mám odpustit? Řekni mi číslo, dej mi jasné pravidlo, já si to odškrtnu a budu vědět na čem jsem. Pán Ježíš mu ale říká, že má odpouštět tolikrát, že ho to ani nebude bavit počítat. Zase to dotahuje dál. Dál za jednoduchá a jasná pravidla. A přidává k tomu podobenství. Doporučuji vám si je přečíst (Matouš 18,23-34). Pán odpustí svému služebníkovu obrovský dluh, ale on sám nebyl ochotný odpustit svému dlužníkovi ani dluh mnohokrát menší.

Víte, co je společné pro všechno to, nad čím tu přemýšlíme? Je to láska. Pán Ježíš nám ze své lásky dal možnost spasení, pán odpustil svému služebníkovu dluh z lásky, Ježíš ukazuje Petrovi, že nemá odpouštět z povinnosti, ale z lásky, bohatému mladíkovi ukazuje, že má milovat více lidí než svůj majetek. Jsme zpět u lásky. Hřích je láska zaměřená špatným směrem, dokonalost je láska zaměřená správným směrem.

Dokonalost je láska zaměřená na Boha a skrze něj i na lidi!

"Mistře, které je největší přikázání v Zákoně?" Ježíš mu řekl: "Budeš milovat Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí. To je první a největší přikázání. Druhé je mu podobné: Budeš milovat svého bližního jako sám sebe." Na těchto dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci." Matouš 22,36-40

Budeš milovat! Miluj! Na tom stojí všechno. Na tom stojí přikázání, na tom stojí skutky, na tom stojí naše seznamy dobrých věcí. Ano, jenom tehdy mohou k něčemu být, když stojí na lásce k Bohu a k lidem.

Úplně nezávisle na mém přemýšlení o dokonalosti, jsem se zúčastnil semináře o vnitřním uzdravení. Mimo jiné jsme byli vedeni k pokání a měli spoustu času na to, být s Bohem a hledat hříchy, které nám ukáže. No, vypadalo to asi tak, že jsem ze začátku povzpomínal na uplynulý týden, vyznal svoje přestupky a za chvíli byl hotov. Tušil jsem, že to asi není všechno. Tak jsem seděl, přemýšlel, modlil se, a pak se mi to začalo všechno spojovat. Většina mých přestupků (už vyznaných) měla společného jmenovatele. Lásku ke mně samotnému. To, jak jsem se zachoval ke své slečně, bylo výsledkem toho, že ji sice miluji, ale ne až tak jako sebe. To, že jsem se pohádal s kamarádem bylo výsledkem toho, že je to sice můj kamarád, ale na mně

mi záleží víc. To, že jsem reptal a nadával na svoje vedoucí bylo proto, že bylo pokořované moje já, moje láska ke mně. Pán Bůh mi ukázal, že miluji víc sebe než kohokoliv jiného – tzn. včetně a především Pán Boha. To se stalo ještě dřív, než jsem ve svém studiu došel až k průzkumu hříchu a jeho souvislosti s láskou. A tak se mi to všechno spojilo...

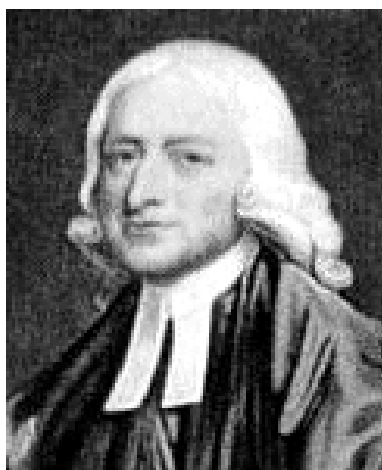
Moje boje s dokonalostí jsou výsledkem mé lásky k sobě samému. Protože miluji sám sebe, velice mi záleží na tom, co si o mně myslí druzí. A protože mi velice záleží na tom co si myslí druzí, snažím se, abych se jim zalíbil. Ve své snaze se jim zalíbit mám potřebu být dokonalý. Když se o to ale snažím, nejde to. Proč? Protože mám úplně zvrácenou motivaci. Sice lásku, ale k sobě a ne k Bohu a skrze něj i k lidem. Došlo mi to na jedné úplně maličkosti. Byl jsem vychován v tom, že se k děvčatům mám chovat slušně, tak se o to snažím. Neperu se s nimi, snažím se dávat jim přednost, pouštím je do dveří, atd... A právě na tom pouštění do dveří třeba vůbec nejde o to, vyjádřit jim tím úctu a lásku, ale být ten borec, co se umí chovat! Nejde mi o to, aby ony se měly dobře, ale abych já se ukázal v dobrém světle. K doplnění jeden odstavec z knihy *Byl jsem dokonalý*.

To mi připomíná ženu, se kterou se kdysi setkal Bruce Johnston. Hovořilo se o Davidově hříchu, když ona žena vstoupila do diskuze s poznámkou: „Ano, někteří lidé mají takový problém. Můj problém je v tom, že jím mezi jídly smažené lupínky.“ Tato žena ze svého pohledu už téměř dosáhla dokonalosti. Takový negativní přístup k zákonu je však velice vzdálen od novozákonního ideálu. Je to typ spravedlnosti, která se zaměřuje na stále menší a užší prvky lidského jednání. Pohled Nového zákona je právě opačný. Křesťanský život se projevuje nekončící spravedlností vyjádřenou zájmem o Boha a lidstvo, která je shrnuta do dvou velkých přikázání.⁸

Jinak a znovu řečeno jedno a to samé. Biblická dokonalost není o soustředění se na jednotlivé maličkosti a odškrtávání jednotlivých oblastí dovedených k dokonalosti, až mi zbudou jen věci jako je jedení špatného jídla, ale naopak je to soustředit a budovat svou lásku k Bohu a k lidem. Díky lásce agapé soustředěné správným směrem pak může moje dokonalost naopak zasahovat širší a širší okruh. To je dokonalost podle Bible. Láska k Bohu změnila i Johna Wesleye.

⁸ Knight, George R.; *Byl jsem dokonalý*; Luxpress Praha 2005; ISBN 807130120-5; str. 28

„Láska k Bohu a ke všem lidem tvoří střed náboženství,“ napsal roku 1743. „Věříme, že láska je lékem pro život, nikdy neselhávajícím prostředkem proti všem neduhům rozvráceného světa. Kdekoli se nachází, tam ctnost a štěstí jdou ruku v ruce. Tam je pokorné smýšlení, mírnost, trpělivá snášlivost, celý obraz Boží a zároveň pokoj, převyšující všeliký rozum, a nevýslovná radost, plná slávy.“⁹

John Wesley

⁹ Lean, Garth; John Wesley; Návrat domů 2000; ISBN 80-7255-016-0; str. 47

5. DOKONALOST A OKOLÍ aneb co se společenstvím

O vztahu k ostatním lidem jsem již něco zmínil v předcházející kapitole. Stručně shrnuto, moje dokonalost nemá pocházet z toho, co si o mně druzí myslí a jak mě posuzují. Lehce se potom dostanu do stádia, kdy dělám věci jen proto, abych se lidem líbil a abych před nimi dokázal, že jsem „dokonalý“. Problémem společenství se zabývají autoři v knize Emocionálně zdravá církev. Peter Scazzero byl pastorem, který založil a vedl dva rostoucí sbory, vystudoval dva teologické semináře a další postgraduální studium a sloužil ze všech svých sil. Jeho svět se ale zhroutil tak, že musel opustit práci pastora a jeho manželství se téměř rozpadlo. Pán Bůh ho vedl k různým věcem skrze emoce. Jinými slovy se musel poprat se svou „dokonalostí“ a zemřít opravdu sám sobě.

5.1. DOKONALOST A NÁSLEDOVÁNÍ PŘÍKLADU

Budu vám citovat kousek z jeho knihy Emocionálně zdravá církev.

V prvních letech svého kazatelského života byli Marta a Juan nadšenými, živými křesťany. Nyní, o sedm let později, byli vyčerpaní a trpěli pocity viny z toho, že zanedbávali své dvě děti. Jejich vyhlídky byly neradostné – čekalo na ně řešení složitých problémů, hluboká krize a přehnané nároky ze strany početného sboru, který z velké části tvořili imigranti. Poté, co jsem jim tři hodiny naslouchal, jsem se začal cítit provinile. Juan a Marta byli produkty naší práce. Byli stejní jako my, jejich učitelé!¹⁰

Je to zajímavé, je to strašné, je to pravdivé... Ten kdo vede sbor, mládež, skupinku, prostě vedoucí, zanechává na ostatních lidech (svých ovečkách) stopy. Když například já, jako vedoucí mládeže bojuji s dokonalostí a snažím se být dokonalý před lidmi, vede to nejméně ke dvěma věcem. Jedna je, že se mládežníci v mé přítomnosti necítí dobře (musí si před „panem dokonalým“ dávat pozor co dělají) a druhá je, že se sami začínají snažit být dokonalí před lidmi. Každopádně jsou tím ovlivněni.

Jeden můj kamarád, mimochodem také vedoucí mládeže, mi vyprávěl, jak řešil určitý problém s jedním párem. Když mu řekli o svých problémech, jeho první reakcí bylo říct jim, musíte udělat to a to a to, aby to bylo správně (dokonalé). My, jakožto

¹⁰ Scazzero, Peter; Bird, Warren; Emocionálně zdravá církev; Návrat domů 2006; ISBN 80-7255-135-3, str. 32

vedoucí ovlivňujeme lidi mnohem víc, než jsme si často ochotni připustit. A nejhorší je, že často to vidíme, až když už je pozdě, jako v příkladu Petera Scazzera.

Prvotním činitelem jakékoli změny v rámci státu, sboru nebo i konkrétní služebnosti je vždy vedoucí. Jaký je vedoucí, takový je sbor. Ale nestačí, aby se změnil jen vedoucí. Bůh chce osvobodit i jiné – a to bez ohledu na to, jestli jsou křesťany rok nebo padesát let, zda jsou svobodní nebo ženatí, nebo jaké mají ve sboru postavení.¹¹

V tomto směru rozumím již zmíněné výtce, která byla na mou adresu směřována. Jsi vedoucí mládeže a ostatní se na tebe dívají. A hlavně mladší tě sledují a jednají podle toho jak jednáš ty. Nesmí mě to ale vést k přetvářce a snaze být před nimi dokonalý. Jako řešení vidím:

1. pracovat na pravé dokonalosti – stejně jako v negativním smyslu platí ovlivňování i ve věcech pozitivních. Pokud poroste moje láska k Bohu, poroste moje láska k mládežníkům i dalším lidem, bude to nejlepší vedení, které můžu nabídnout.
2. nebát se mluvit o svých chybách a pádech – to je někdy těžké. V době, kdy jsem budoval svou lidskou dokonalost, téměř nemožné. A je to veliký boj dodnes. Například jsem vystoupil před mládežníky a řekl jim o obvinění, které mi Pán Bůh uštědřil ohledně mé sebelásky. Nebylo to vůbec jednoduché! Na druhou stranu vidím určité ovoce a změnu v tom, že jedna mládežnice sama od sebe (aniž bych vedl jakýkoliv proslov tímto směrem) řekla před pár týdny o tom, jak nemá ráda svou sestru a vidí to jako hřích. Pozor ale, ne všechny pády se dají říkat před celým společenstvím. Někdy je lepší nechat to na skupinku nebo učednictví.

Před pár týdny mi napsal jeden mládežník a ptal se mě na to, jak zvládám svůj vztah se slečnou po stránce čistoty. Když jsem mu upřímně odpověděl, že je to boj a někdy padáme, rozvinula se celkem zajímavá a otevřená konverzace, při které jsme mohli i některé věci vyřešit. Proč to ale píšu je, že tento člověk má svého blízkého kamaráda křesťana, který ho vede (učedníkuje). S ním ale nemá odvahu o něčem podobném mluvit, protože vztah jeho „učedníkuje“ je dokonalý. Myslím si, že to není pravda, ale fakt je, že v mládeži to tak působí. A výsledek je, že se druzí bojí

¹¹ Scazzero, Peter; Bird, Warren; Emocionálně zdravá církev; Návrat domů 2006; ISBN 80-7255-135-3, str. 34

před nimi mluvit o svých prohrách v dané oblasti. A proto oni jim ani nemohou pomoci problémy řešit, modlit se za ně (konkrétně) a správně je vést.

5.2. DOKONALOST A ROZDÍLNOST

Život ve společenství je také o určité rozdílnosti. Moje představy dokonalosti byly, že všechno bude v pohodě. Nic nebudu muset řešit, se všemi budu bez problémů vycházet. Není to ale úplně pravda...

Před časem za mnou přišel jeden můj kamarád a pomalu z něj začaly vycházet věci, kterými jsem mu ublížil, které jsem udělal špatně, atd.. No, nebylo to nic příjemného. Tak například před víc jak půl rokem mě prosil, abych ho někam odvezl autem a já odmítl. Měl jsem k tomu svoje důvody a tím to pro mě skončilo. On si to v sobě ale nosil až doteď.

Trochu obecně řečeno, ublížila mu moje přímocharost a „upřímnost“. To, že řeknu jasně když něco nechci, když si něco myslím, když s něčím nesouhlasím... On naopak je člověk, který než mi řekl, že se mu něco na mém chování nelíbilo, trvalo to víc jak půl roku. Každý jsme jiný a ani jeden se asi nikdy nezměníme do podoby, která by vyhovovala tomu druhému v každém ohledu. A to jsme dobří kamarádi. Když náhodou ano, tak zase budou další, se kterými to nepůjde. Slovy Davida Nováka: „I v církvi platí stejné sociologické zákony, jako v klubu zahrádkářů.“¹² Jinak řečeno, i v církvi musíme řešit vztahy, problémy s vzájemným komunikováním, atd..

Někdy říkám, že se odstěhuji na pustý ostrov a tam to bude ono! Víím že tudy ale cesta nevede. Možná se teď jakoby dostávám trochu pryč od tématu dokonalosti. Jde spíše o ohleduplnost (doufám, že nakonec uvidíme úzkou souvislost). V rámci stáže na KAMu jsem měl příležitost studovat podrobně Římanům 14,1-13. Nazval jsem to pro sebe oddíl o ohleduplnosti ve víře. Je to o lidech, kteří jedí maso a o lidech, kteří maso nejedí. Každý z nich to vidí jinak, a proto se mezi sebou pomlouvají, odsuzují a soudí. Apoštol Pavel jim píše a snaží se ukázat, že jejich rozepře o jídle nejsou na místě. Používá pro ně pojmy *slabší* a *silnější* ve víře. Slovo *slabší* (tím jsou označeni ti, kteří nechtějí jíst maso) můžeme také přeložit jako nemocní, churaví. Tito „nemocní“ nejí maso, protože to je proti jejich přesvědčení a znamenalo by to pro ně pád. Jejich svědomí je proti tomu. Nemají soudit a odsuzovat silnější (zdravější) ve víře, protože všichni slouží Bohu a ne lidem, ale Bohu se

¹² Novák, David; kázání Letovice

budeme všichni zodpovídat. Silnější zase naopak nemají být kamenem úrazu a problémem pro nemocné. Jako přirovnání nám může posloužit člověk často nemocný a otužilec. Když otužilec bude běhat v kratásech ve sněhu, pro člověka, který je nemocný nebo má oslabenou imunitu, se může lehce stát kamenem úrazu (obzvlášť když ho bude přemlouvát aby se přidal).¹³

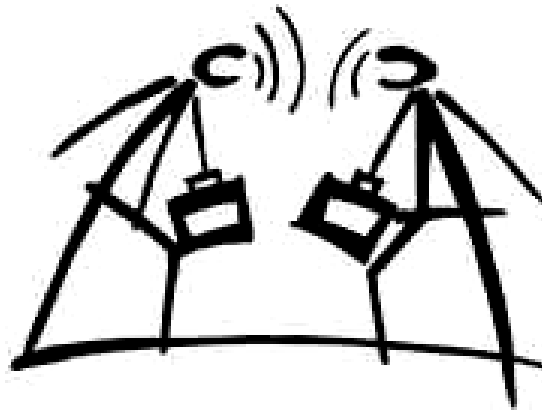
Já jsem se vždy viděl spíš jako silný. Vždyť nemám problém jíst cokoli, obarvit si vlasy, atd... ale kvůli slabým lidem to nemůžu udělat. Uvědomil jsem si, že není silný a slabý, ale slabší a silnější. A nikdy o sobě nemůžu říct, že jsem silný (i když apoštol Pavel to o sobě říká!). A s tím souvisí - nesudte! To, proč si připadám tak „silný“ je tím, že mnoho lidí kolem sebe soudím a řadím si je do kolonky slabší ve víře. Došlo mi to před časem, když se to samé stalo mně a pár mládežníků mi přímo do očí řeklo, že já jsem ten slabší ve víře a tím jsem vlastně oproti nim pozadu. Nesmím a nemám pohrdat, ale hledat a neklást kámen úrazu lidem kolem mě. Např. když vím, že některým vadí, že při nedělních úvodech a kázáních mám tričko a rifle a přichází tím o požehnání, obléknu se „slušně“.

Soudit je lehké. Je to o moc lehčí, než člověka milovat a věřit mu. Šel jsem si včera půjčit auto od jednoho známého. Dělán to nerad, ale zatím nemám svoje a tak se učím pokoře. Dlouho jsem s ním nějak víc nebyl, ale před pár lety to byl člověk, který měl spoustu řečí, klidně lidem zalhal, atd... Když jsem se zeptal, řekl mi, že by mi auto půjčil, ale že má hodně sjetou jednu pneumatiku a na dlouhou jízdu to není. A víte jaká byla moje první myšlenka? Kecá! Nechce mi to půjčit, tak si vymýšlí. No nevím, jestli to na mně bylo poznat, ale hned nato mě vzal do garáže a pneumatika byla opravdu sjetá. Odsouzení...

Dokonalost je o lásce k Bohu a o lásce k lidem. Ohleduplnost je láska k lidem. Nesouzení, nepovyšování, chtění pro ostatní jen to nejlepší! To znamená, že v situaci s mým kamarádem moje první reakce neměla být, že teda já jsem ten chudák, co ještě dostane, neměly být myšlenky soustředěny na mě, ale na to, co je nejlepší pro něj! Jak mohu být dokonalý ve vztahu k němu, jak ho mohu nejvíc milovat nebo ještě jinak – co by udělal Ježíš? Asi nejde dát jasný návod k použití. Tím myslím, že nejde vypsát situace a jak se v nich zachovat. Každý z nás je jiný, každá situace má svoje specifika a každou situaci je třeba posuzovat zvlášť. Takže nejde říct, že dokonalá reakce je, všechno vzít na sebe, dokonalá reakce není ukázat

¹³ Metody studia bible; STÁŽ KAM 2006

druhému na chybu. Dokonalá reakce je udělat to, co je pro druhého to nejlepší. Co to znamená v konkrétních případech je o životě a vztahu s Bohem, který nás v tom chce vést.

6. ZÁVĚR aneb jak dál

O dokonalosti by se toho dalo napsat ještě mnoho. S dokonalostí souvisí každá oblast našeho života. Mohl bych psát o vztazích, mohl bych psát o práci, mohl bych psát a psát. Ale to hlavní zůstává pořád jen jedno! Láska nasměřovaná správným směrem - k Bohu a lidem. Z toho potom vychází naše chování, naše motivace do každodenního života. Nejjednodušší cestou je podle mé zkušenosti modlitba. Nejjednodušší, ale netvrdím že jednoduchá. Milovat, mít lásku se nedá naučit, tu musíme od Boha přijmout a žít. Pán Bůh mě po mých modlitbách vedl různými situacemi a v nich mě učil milovat, učil mě jak přijímat ostatní, atd... a někdy to bylo a někdy pořád je i nepříjemné. Ale ve výsledku můžu být osvobozen od tlaku na to, být dokonalý! A to je úžasné.

Chci vás všechny povzbudit k cestě v pravé dokonalosti. Ale ještě jedno upozornění na závěr. Občas se přistihnu u toho, že bych chtěl být dokonale správně dokonalý! Jinak řečeno, že si občas uvědomím, že mi opět a zase nejde o druhé, jen o to, být správně dokonalý. A možná že jsem za tím účelem ochotný i milovat. Proto podnadpis mé práce zní: „aneb jak osvobodit svou mysl.“ Je potřeba začít tam, odkud vše vychází. Pokud to neuděláme, naše mysl zůstane spoutaná dokonalostí, nikdy nebudeme moci být dokonalí podle Boží vůle.

7. BIBLIOGRAFIE

7.1. POUŽITÁ LITERATURA

Scazzero, Peter; Bird, Warren; Emocionálně zdravá církev; Návrat domů 2006; ISBN 80-7255-135-3

Knight, George R.; Byl jsem dokonalý; Luxpress Praha 2005; ISBN 807130120-5

Lean, Garth; John Wesley; Návrat domů 2000; ISBN 80-7255-016-0

Warren, Rick; Proč jsme vůbec tady?; NÁVRAT DOMŮ Praha 2004; ISBN 80-7255-109-4

Wesley, John; Deník Johna Wesleye; Evangelická církev metodistická 1971

Bible; Český ekumenický překlad; Česká biblická společnost 2001; ISBN 80-85810-28-X

Nová Bible kralická – Nový Zákon; Nadace pro NBK 1998; ISBN 80-902458-1-1

Nová smlouva; překlad KMS; KMS 2000; ISBN 80-86449-03-3

skripta; stáž KAM 2005/2006

7.2. POUŽITÉ BIBLICKÉ VERŠE

Matouš 5,48 str.6, 9

Matouš 6,1-4 str.9

Matouš 15,18 str.8

Matouš 18,21-22 str.11

Matouš 19,21-23 str.6

Matouš 22,36-40 str.11

Lukáš 11,43 str.7

Jan 3,16 str.7

Římanům 14,1-13 str.16

2 Timoteovi 4,10 str.7

Jk 4,4 str.7

1. Petr 1,15-16 str.6

1 Jan 1:8 str.6

1 Jan 2,15 str.7

Zjevení 14,12 str.3